

Tel. 8 684 64 488 (skambučių laukiame antradieniais nuo 13 iki 15 val.); el. paštas: spauda@savaite.lt; adresas: UAB „Savaitė“, Laisvės pr. 60, LT–05120 Vilnius.

MAŽIAU – NEBŪTINAI GERIAU

Kreipiuosi dėl mėnesinės kaupiamosios įmokos tarifo apskaičiavimo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. balandžio 15 d. nutarime Nr. 390 yra nurodyta, kaip apskaičiuoti maksimalų mėnesinės kaupiamosios įmokos tarifą. Mane domina šioje formulėje nurodytas skaičius 45, įvardijamas kaip vidutinis socialinio būsto naudingasis plotas. Ar nereikėtų skaičiuojant įmokos tarifą viso daugiabučio naudingojo ploto padalyti iš butų naudingojo ploto?

Siūlyčiau labiau įsigilinti į jūsų minėtą nutarimą, kuriuo ir patvirtintas Butų ir kitų patalpų savininkų lėšų, skiriamų namui (statiniui) atnaujinti pagal privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus, kaupimo, jų dydžio apskaičiavimo ir sukauptų lėšų apsaugos tvarkos aprašas.

Apraše įtvirtinta, kad kaupiamųjų lėšų poreikis nustatomas įvertinus namo būklę ir bendrojo naudojimo objektų atnaujinimo (remonto) darbų poreikį, pagrįstą privalomaisiais statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimais, ir išdėstant juos ilgalaikiame (dvejų ir daugiau metų) daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų atnaujinimo plane. Ilgalaikiame plane nurodoma šių darbų preliminarai kaina ir atlikimo terminai, įskaitant jame nenumatytus darbus, kurie būtini pagal nurodytus privalomuosius reikalavimus. Nustatant lėšų namo atnaujinimo (remonto) priemonėms įgyvendinti kaupimo trukmę ir mėnesinės kaupiamosios įmokos dydį, laikomasi nuostatos, kad šis dydis turi būti pakankamas lėšoms, būtinoms darbams atlikti, sukaupti, tačiau ne didesnis kaip apskaičiuotas pagal formulę. Šios formulės nespausdinsime, nes mažai kas ją suprastų. Tačiau gerai išmanantieji matematiką gali nesunkiai ją rasti pačiame nutarime ir pritaikyti.

Nutarime yra pateikiamas ir maksimalus mėnesinės kaupiamosios įmokos tarifas, apskaičiuojamas pagal tokią formulę: 0,05 proc. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos minimalios mėnesinės algos, padalytos iš 45 (vidutinis socialinio būsto naudingasis plotas). Jeigu nustatyta tvarka apskaičiuotas mėnesinės kaupiamosios įmokos tarifas viršija maksimalų mėnesinės kaupiamosios įmokos tarifą, keičiamas ilgalaikis planas, ilginant lėšų kaupimo trukmę.

Visgi svarbiausias dalykas yra tas, kad įmokos tarifas turi būti apskaičiuojamas pagal realių darbų poreikį, kaupiamoji įmoka skaičiuojama kiekvienam darbui (stogo, vamzdyno, sienų remontui) atskirai (pagal nustatytą formulę). Paskui gauti skaičiai sudedami ir žiūrima, ar suma neviršija maksimalaus įmokos tarifo. Kol nėra patvirtinto ilgalaikio planas ir numatyto realių darbų poreikio, numatomos minimalios įmokos: daugiabučiams namams, kurių naudingasis plotas – iki 3 000 kv. m, – 0,05 Eur už 1 kv. m per mėnesį; daugiabučiams namams, kurių naudingasis plotas – 3 000 kv. m ir daugiau, – 0,03 Eur už 1 kv. m per mėnesį. Kitaip sakant, šios įmokos turi būti mokamos tik laikinai, kol bus apskaičiuotas realus tarifas, priklausomai nuo to, kokie darbai yra reikalingi, kokia yra namo būklė. Kadangi kalbama apie savus namus, matyt, nebūtų protinga vadovautis nuostata, kad kuo mažiau mokame, tuo geriau – reikėtų mokėti tiek, kiek reikia.

Žinoma, visuomet tokiais atvejais iškyla pasitikėjimo namo valdytoju klausimas, tačiau minėtame nutarime taip pat nustatyta, kad, pasibaigus finansiniams metams, bendrojo naudojimo objektų valdytojas, pateikdamas patalpų savininkams savo veiklos ataskaitą, turi pateikti išsamią informaciją apie sukauptas lėšas, jų naudojimą ir šių lėšų likutį.

TIK NEREIKIA DELSTI

Gal galėtumėte papasakoti apie limfostazę? Gydytojai neturi kantrybės ir laiko viską išaiškinti senyvam ligoniui.

Limfostazė – limfos apytakos sutrikimas, lemiantis limfos sąstovį pažeistuose audiniuose. Šis sutrikimas dažnai atsiranda po operacijos, tačiau taip gali nutikti po uždegimo, traumos ar net vabzdžio įgėlimo. Sutrikus limfos apytakai, gali ištinti ranka ar koja, ar net abi galūnės. Jei neskiriamas tinkamas gydymas, vieta gali taip ir likti sutinusi.

Kai pažeidžiami audiniai ir limfa negali pasišalinti, juos tenka drenuoti. Jei nesuteikiama reikiama pagalba, ilgainiui formuojasi limfedema: galūnėje prisikaupia skysčio, stipriai pakinta jungiamasis audinys – jis sukietėja, atsiranda randų. Vėliau prasideda negrįžtami procesai.

Europoje net 47 proc. žmonių limfedema išsivysto dėl onkologinių ligų arba jų gydymo. Vėžiu sergančių gyventojų daugėja, tad daugėja ir kenčiančių nuo limfedemos.

Priklausomai nuo onkologinės ligos išplitimo, būna pašalinami limfmazgiai, tad sutrinka natūrali limfos pumpavimo funkcija. Pacientams dažniausiai atliekamas limfodrenažas, tačiau aparatas neatsižvelgia į konkrečią paciento būklę, tad skystis tiesiog varinėjamas iš vienos pusės į kitą.

Sergantiesiems limfostaze yra taikomas limfodrenažas, manualinis masažas, rekomenduojamos specialios kojinių arba rankovės, padedančios reguliuoti limfostazės procesą. Galūnių apimtys gerokai sumažėja, dingsta intoksikacijos požymiai: šaltkrėtis, pykinimas, galvos svaigimas silpnumas. Jei būklė neapleidiama, o ligonis tiksliai laikos visų gydytojų rekomendacijų, tinimas gali ir visai praeiti.

LAIMĖJIMAS – NEDIDELIS

Esu sodininkų bendrijos narė. Pati savivaldybei moku komunalinių atliekų surinkimo mokestį, mokesčių inspekcijai – žemės mokestį, už elektrą – elektros tinklams pagal skaitiklio rodmenis.

Kokius mokesčius turiu mokėti sodininkų bendrijai? Mano deklarauta gyvenamoji vieta nėra sode. Atvykstu čia kelis kartus per metus sutvarkyti aplinkos.

Visų pirma turėtumėte mokėti sodininkų bendrijos nario mokestį. Pagal Sodininkų bendrijų įstatymą, nario mokestis – sodininkų bendrijos narių susirinkimo nustatyto dydžio įmoka, skirta sodininkų bendrijai administruoti ir kitai bendrijos veiklai užtikrinti.

„Pagal Sodininkų bendrijų įstatymo 22 straipsnio 1 dalies nuostatas, asmenys, kurie mėgėjų sodo teritorijoje įsigyja žemės sklypą ir nepageidauja tapti bendrijos nariais, išstoję iš bendrijos arba iš jos pašalinti, turi vienodas pareigas, susijusias su bendrosios dalinės nuosavybės teise valdomų bendrojo naudojimo objektų naudojimu ir priežiūra, kaip ir bendrijos nariai. Turtas, priklausantis bendrosios dalinės nuosavybės teise visiems sodo teritorijoje esančių sklypų savininkams, išvardytas Sodininkų bendrijų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje. Kiekvienas sklypo savininkas, nepaisant to, yra jis sodininkų bendrijos narys ar ne, yra bendrojo naudojimo objektų bendraturtis. Dėl to visi sodininkai ir kiti asmenys, įsigiję mėgėjų sodo teritorijoje žemės sklypą, privalo atlikti pareigas, kylančias iš bendrosios dalinės nuosavybės teisės įgyvendinimo, tarp jų ir pareigą mokėti įmokas, reikalingas šių objektų priežiūrai ir išlaikymui išlaidoms padengti. Bendraturčio pareiga padengti bendro turto eksploataavimo išlaidas atsiranda daiktinės teisės pagrindu.“ Tokia yra Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-460/2008. Remiantis šia nutartimi, yra priimami apylinkės teismų sprendimai.

Žinoma, narystė jums nėra labai naudinga, tačiau kitu atveju sutaupysite nedaug, nes jums gali tekti mokėti kitus mokesčius – tuos, kurie kai kuriose bendrijose nustatomi ne bendrijos nariams, – mat vis tiek liksite bendraturtis. Skirtumas tik toks, kad negalėsite dalyvauti sodininkų bendrijos susirinkimuose, balsuoti ir sprendimus sužinosite iš kitų lūpų.